

NAŠ GLAS

Št. 2

Leto XIV

27. 1. 1993

Poština plačana pri pošti Krško

- Nova vlada v Kostanjevici, str. 4
- Okrogla miza o Vidmu, str. 4
- Lisca išče rešitve, str. 5
- Krški simfonični orkester, str. 6
- Doplačilo k zdravilom, str. 8
- Knjigovodstvo na kmetiji, str. 11
- Mali oglasi, str. 11

Račun za elektriko bo plačan

Kot smo vas že obvestili, nam je Elektrogospodarstvo v ponedeljek, 25. januarja, ustavilo dobavo električne energije. Kljub temu da je bil odklop napovedan, je bil trenuten in ne stopenjski, ki bi omogočil normalno zaustavitev vseh sklopov. Po urgenci vodstva Vidma je Elektrogospodarstvo omogočilo podjetju 1 MW električne energije za nadaljnjih 6 ur, da bi preprečili še večjo škodo na sistemih.

Upravni odbor podjetja Videm je že pred tem sprejel sklep o rednem poravnavanju tekočih dobav električne energije, o čemer je bilo obveščeno tudi pristojno ministristvo. Tokrat je prišlo do problema zato, ker se Elektrogospodarstvo ne strinja s plačilnimi pogoji pri plačevanju za menico, ki jo je Ljubljanska banka že avalirala.

Po prvotni oceni vodstva je podjetje zaradi tega izklopa utrpelo škodo v višini 500.000 DEM.

Videm
Služba za informiranje

arhitektura
sodelovanje
oprema

FINK design

Mirjana Fink dipl. ing. arh.

CKŽ 23. 68270 KRŠKO tel.-fax. 0608 22-260 stanovanje tel. 0608 33-073

Tudi poslovno zanimiva podružnica

Lekarniška podružnica, ki jo bo Lekarna Brežice odprla na Bizeljskem, bo dobrodošla za okoli 2000 prebivalcev krajevne skupnosti, matična lekarna pa v tem vidi tudi svoj poslovni interes. Računa na uporabnike in kupce z bizeljskega območja, Bistrice ob Sotli in iz Hrvaške. O uspešnosti ne dvomijo tudi zato, ker bi delo opravljali brez novih zaposlitev, z delavci iz matične lekarne, ki se lahko pohvalijo z največjo produktivnostjo na lekarniškega delavca v Sloveniji. Podružnica lahko poleg zdravil ponudi še pomožna zdravilna sredstva, ortopedske pripomočke, sredstva za nego, veterinarska zdravila pa živilske in neživilske izdelke, ki so vezani na kmetijstvo, ekologijo in higieno. Do leta 2000 bi bila Lekarna pripravljena organizirati podružnico še v Dobovi in morda v Čateških Toplicah.

Predsednik IS predlaga razrešitve

Brežiška skupščina bo na seji, sklicani za 4. februar, obravnavala predlog predsednika IS Cirila Kolešnika za razrešitev funkcij sekretarja Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja, sekretarja Sekretariata za gospodarski razvoj in njegove namestnice.

Po oceni predsednika Kolešnika dosedanje delo sekretarja za prostor in okolje Cirila Zupančiča ne daje nobenega zagotovila, da bi se lahko uspešno spopadel z zahtevnimi nalogaми, ki čakajo v letu 1993. Navaja tudi desetino konkretnih neresenih problemov, za katere naj bi poskrbel sekretar, npr. obveznost za pridobivanje proračunskega denarja (takse, rente itd.), oblikovanje javnega dolga...

Njegova razrešitev bi po mnenju predsednika pomenila tudi „bistveno umiritev nestrpnih odnosov v občinski upravi in izvršnem svetu“. Sekretarja za gospodarski razvoj mag. Slobodana Ninkoviča in njegovo namestnico Marjano Lepšina pa v predlogu za razrešitev „bremeni“ ocena, da sta s pasivnostjo, zamujanjem in neizvrševanjem nalog (javni dolg) ogrozila izvedbo nalog proračuna, sprejetih v skupščini, in pripravo letošnjega proračuna. Ciril Kolešnik poziva k strpnosti v razpravi, ki naj ne bi uhajala izven okvira predloga za razrešitev. Mag. Ninković je tudi sam predlagal svojo razrešitev, in to naj bi bil pomemben prispevek h konstruktivnosti razprave. Če se bo skupščina odločila za razrešitve, bo predsednik IS na seji predlagal nove

osebe za vodenje sekretariatov – do reorganizacije upravnih organov, o kateri naj bi se razprava v skupščini tudi začela 4. februarja.

Na isti seji se bodo odločali še o predlogu za preimenovanje ulic v Brežicah in Dobovi, o sklenitvi dogovora za 41. kanal na Trdinovem vrhu za potrebe regionalnega programa, osnutku odloka o organiziranju javnega podjetja Radio Posavje – Studio Brežice, o predstavniku SO Brežice v svetu TV Novo mesto – TV Trdinov vrh, o upravnem odboru Sklada stavbnih zemljišč. Obravnavali bodo tudi poročilo o razdelitvi občinskih razvojnih sredstev in pobudo za spremembo v Odloku o nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč.

Mandatar je Herman Kunej

Inž. Herman Kunej, 1942, iz Brestanice, je v svoji predstavitvi povedal, da je najprej delal kot učitelj v Kozjem, nato študiral elektrotehniko, bil štiri leta znanstveni tehnični sodelavec na fakulteti, potem pa ves čas zaposlen v TE Brestanica. Šest let je bil direktor, sedaj je pomočnik direktorja. Ni član nobene stranke.

Zanj je glasovalo 44 od 59 delegatov, navzočih na skupščinski seji 19. januarja. Herman Kunej je bil edini predlagani kandidat, Mandatar je Herman Kunej

Inž. Kunej je prepričan, da za naše razmere potrebujemo strokoven izvršni svet, ki deluje apolitično, četudi so njegovi člani lahko iz različnih strank. Sestavljalo naj bi ga le 9 (sedaj jih je 15), vendar poklicnih članov. Podpredsednik IS za gospodarstvo bi bil odgovoren za porabo denarja, organizacijo, investicije, obrt, drobno gospodarstvo, turizem in energetiko. Ostali člani IS bi bili poleg predsednika in podpredsednika še sekretarji za razvoj in planiranje, družbene dejavnosti, kmetijstvo, gospodarsko infrastrukturo, finance, notranje zadeve in obrambo. Dva delegata skupščine, posebej izvoljena za to, pa bi neprofesionalno opravljala kontrolo dela IS.

Za podjetja v krizi lahko IS stori le to, da poskuša vplivati na sprejemanje take zakonodaje, ki bi prinesla spremenjene ekonomske odnose, ter spremlja proces lastninjenja. Kmetijstvu naj bi priskrbel intervencijska in kreditna sredstva ter pomagal pri uresničevanju zakona o zadrukah. Za šolstvo, kulturo in zdravstvo naj bi pridobil večjo denarno pomoč pri ustreznih ministristvih. Zavzemal naj bi se za razvoj regije s središčem v Krškem in hkrati za takšno davčno zakonodajo, da bi čim več davkov ostajalo v regiji. Preko naših republiških poslancev naj bi spodbujal čimprej sprejetje zakona o varstvu okolja, v katerem je zajeta tudi renta za zmanjšano kvaliteto življenja. V

Nadaljevanje na 2. str.

Preoblikovanje Vidma

“Pošiljamo vam informacijo o preoblikovanju Vidma, ker želimo, da bi bili redno obveščeni o vsem, kar se v podjetju dogaja.“ Informacija, ki nam jo je poslal Vidmov oddelek za komuniciranje, je naslednja:

V ponedeljek, 18. januarja 1993, se je na svoji 3. redni seji sestal Upravni odbor Vidma iz Krškega. Člani odbora so razdelali vprašanja dolgoročnega zagotavljanja obratnega kapitala za neprekinjeno obratovanje podjetja.

Upravni odbor bo proučil možnosti za ločeno razreševanje problemov v enotah Papir in Celuloza. V Krškem bodo ustanovili podjetje Videm Papir, ki bo izvajalo tržni program papirja. Ločeno poslovanje preko nove firme bo omogočilo vzpostavitev finančnega nadzora nad porabo sredstev v obeh sedanjih poslovnih enotah, v Papirju in v Celulozi.

Trenutno potekajo pogajanja med prizadetimi stranmi, tako glede odnosa med Vidmom in Videm Papirjem kot glede vprašanj, ki zadevajo zaposlene v Vidmu. Nove informacije bodo na voljo ob zaključku pogajanj.

Damjan Lah

LDS-SKD (Peterle-Peterle)

Ne glede na to, da je politika izredno pragmatična zadeva, igra z nepredvidljivim koncem, poker z aduti v rokavu, je njeni akterji vsekakor ne bi smeli spustiti na raven ruske rulete. Volilci, ki smo 6. decembra relativno množično prišli na volišče, smo se jasno opredelili za stabilne razmere, ki jih poosebljata Milan Kučan kot predsednik države in – z relativno večino – LDS ali dr. Drnovšek kot predsednik vlade. Volja naroda je po volitvah dobila tekmeča v strankarskem kupčkanju in intrigah, ki so glede na zadnja dogajanja in rezultate nedvomen zmagovalec tega boja, narodova potrpežljivost in popuščanje pa ponovno postavljena na preizkušnjo z domnevo o tolerantnosti in pokornosti.

Sporazum o skupnem delovanju LDS in SKD je dvignil največjega poraženca volitev na mesto pravega zmagovalca. Drugače si namreč ne moremo razlagati dejstva, da koalicijsko vladno povezovanje dirigira SKD, in ne LDS. Ta trditve je vsekakor upravičena, pa četudi temelji samo na prvem odstavku drugega člena sporazuma, ki pravi: "Mandatar bo pri predložitvi imenovanja ministrov državne zboru predlagal za ministra za zunanje zadeve kandidata, ki ga bodo predlagali SKD in ki bo hkrati tudi podpredsednik vlade..."

Ni mogoče trditi, da je politično nespameten sporazum med LDS in SKD, vendar pa ni politično modra odločitev, da se izloči iz sporazuma po številu poslancev tretja najmočnejša parlamentarna grupacija. V tej točki politična katarza prehaja v rusko ruleto in samo upamo lahko, da se orožje ne bo sprožilo prislonjeno na napačno glavo.

Kolikor poskušamo analizirati 48 glasov, ki jih je kot znak podpore prejel dr. Drnovšek ob izvolitvi za mandatarja nove slovenske vlade, je nedvomno, da so poslanci Združene liste glasovali ZA dr. Drnovška. Tako niso glasovali zato, ker so se bali predčasnih volitev, ki bi bile dokaj verjetna možnost ob zapletih pri volitvah mandatarja, ampak na podlagi zagotovil, ki jim jih je dal dr. Drnovšek. Eno od pomembnejših zagotovil je bilo, da si bo mandatar prizadeval za oblikovanje vladne koalicije, katere enakopraven sestavni del bo tudi Združena lista.

Glede na objavljeni sporazum ZL ni in verjetno ne bo enakopraven sestavni del vladne koalicije, pa čeprav k sporazumu lahko pristopijo še druge stranke, vendar samo ob soglasju obeh podpisnic. V kontekstu izjav prvakov krščanske demokracije je evidenten sklep, da zanje ZL ni sprejemljiv partner, in lahko v vladi sodeluje samo preko svojih ministrov, ne pa tudi v koaliciji.

Možnost, ki se odpira in ki postavlja v kontekst nepomembnosti naslov tega članka, je, da bo dr. Drnovšek (za kar ima po mnenju pravnih strokovnjakov vse možnosti) sklenil z Združeno listo bilateralni sporazum oz. pogodbo, kar bi pomenilo sestavo velike koalicije.

Ker dr. Drnovšek slovi kot velika in modra politična osebnost, lahko samo upamo, da bo izkoristil možnost, ki se nakazuje in s tem dokazal vsem nam, da je on tisti, ki vodi igro in vrti boben pištole. **P.S. Članek je bil napisan 20. januarja 1993 kot reakcija na objavo sporazuma med LDS in SKD v časopisu Delo.**

Nadaljevanje s 1. str.

energetiki naj bi se bodoči IS zavzemal za varno obratovanje NEK, hitro rešitev problema skladišča NS RAO, vendar ne v krški občini, povečanje vloge TE Brestanica v proizvodnji el. energije, ohranitev obratovanja rudnika... Mandatar precej račun na republiški denar za financiranje zadev v občini, npr. za reševanje gospodarstva (tudi Vidma), na namenski denar za demografsko ogrožena območja, na denar iz republiških skladov... Pripombo iz vrst delegatov, da so skladi pač prazni, je označil za pesimizem.

Delegati so v njegovih programskih točkah pogrešali npr. celotno področje infrastrukture, otroško varstvo, turizem – konkretno v Kostanjevici. O infrastrukturi da ne more govoriti, je dejal, ker še ni izdelan program za to področje, za otroško varstvo obljubil izboljšanje strukture proračuna v prid družbenim dejavnostim in za Kostanjevico poizvedel, da je zanjo najprej treba sprejeti ureditveni načrt, šele potem lahko pride na vrsto vse ostalo. Drobnopodroben pogovor bo v novem IS dobro "pokrito", trdi H. Kunej; svojega resorja res ne bo imelo, vendar se bo s tem področjem profesionalno ukvarjal podpredsednik.

Inž. Herman Kunej je torej po svoji predstavitvi z visoko podporo dobil mandat, da pripravi predlog kandidatov za člane novega izvršnega sveta. Čas za to ima do 4. februarja.

SO Krško

Skupščina zahteva revizijo

Na zasedanju 19. januarja so delegati soglasno podprli zahtevo, naj IS vložijo zahtevke za revizijo doslej opravljenih statusnih sprememb v podjetjih krške občine. Ostale točke dnevnega reda so "obdelali" hitro in sprejeli vse tri predlagane dokumente. Kar je veljalo za prvo letošnje zasedanje, velja tudi za drugo: razposajenost in smeh sta zašla v skupščinsko dvorano. Toda na koncu so vse strezile in zresile besede o Vidmu in njegovih prihodnosti.

Inž. Franc Jenič, ki je poskušal od direktorja R. Normana dobiti poročilo o strategiji razvoja Vidma in se z njim dogovoriti za skupen razgovor, je po ponovnem posredovanju dobil od direktorja Normana odgovor, da je sanacijski program še v pripravi in da naj bo skupni sestanek potem, ko bo program dokončan. "Scenariji nakažujejo za Videm črne posledice," je dejal inž. Jenič, "IS pa skupaj z gospodarsko zbornico še naprej poskuša odpreti vrata v republiške institucije." Anton Janc, delegat iz Vidma, je črne napovedi potrdil in orisal posledice sedanjih teženj za ukinitve proizvodnje celuloze: "Les iz Slovenije bomo poceni prodajali zunaj, od tam nam bodo prodajali drago celulozo. V Krškem bo tisoč ljudi ostalo brez kruha, občina bo nazadovala, Slovenija bo izgubila ogromen denar, ki je vložen v tovarno." Okrogla miza o Vidmu, ki je bila dva dni po skupščinskem zasedanju, ni prinesla niti slutnje za možnost obrat k optimizmu.

Na zasedanju je bil sprejet odlok, po katerem bo deratizacija odslej obvezna dvakrat letno v vseh naseljih, ki imajo deset ali več gospodinjstev, na sanitarni deponiji pa štirikrat in po potrebi še večkrat. Kazni za tiste, ki bi ta ukrep za preprečevanje nalezljivih bolezni onemogočali, so kar solidne: za posameznika, na primer, do 5.000 tolarjev.

V organu za postopek o prekrških se že več let ubadajo z velikimi zaostanki, čeprav presegajo republiška okvirna merila o storilnosti. Leta 1991 je bilo v delu skoraj 4000 zadev, rešili so jih skoraj 3000, ostanek za naslednje leto pa je bil še večji kot prej: 1115 zadev, ki se jim je do septembra 1992 pridružil še 2700 novih. Ker imajo sodniki za prekrške poleg omenjenih še druge naloge in spričo dejstva, da se je UNZ Krško močno okrepila, ni pričakovati zmanjšanja v številu zadev, je zapisano v utemeljitvi predloga, da se v organu za postopke o prekrških poleg dosedanjih dveh zaposli še tretji sodnik. V skupščini je bil predlog sprejet, Jože Stibrič pa je na sodnike naslovil kritiko zaradi načina dela pri "izterjavi" orožja od oficirjev bivše JA.

Sprejet je zazidalni načrt za obrtno cono Partizanska cesta – Senovo. Na zemljišču, velikem 0,3 ha, bodo dobili mesto lakirnica, skladišče, prodajni salon, poslovno-stanovanjski objekt. Okolica bo zavarovana s protihrupno pregrado.

Pobude in vprašanja

Obrtniki zahtevajo odgovornost

Izvršni svet SO Krško je sprejel sklep o odpisu zamudnih obresti obrtnikom za čas pred 1. 1. 1992, po mnenju Ministrstva za finance R Slovenije pa je ta sklep v nasprotju z veljavnimi predpisi. V imenu obrtnikov, ki so zaradi tega vznemirjeni in negotovi, je Marjan Abram v skupščini zahteval, da se ugotovi osebna odgovornost tistih, ki so prispevali k taki rešitvi glede odpisa zamudnih obresti.

Po besedah inž. Franca Jeniča izvršni svet ta problem razume drugače od davčne službe, ki je republiška institucija. Je pa IS že imenoval komisijo, ki bo to vprašanje podrobno raziskala, in verjetno bodo potrebni še pogovori z republiško upravo za finance. Šele potem, pravi inž. Jenič, bo mogoče dati bolj popoln odgovor.

Zahtevamo revizijo

Delegati so soglasno podprli pobudo Ide Novak-Jerele in Branka Šobe, da krški izvršni svet vložijo zahtevke za revizijo v vseh tistih podjetjih, ki so se statusno preoblikovala po 1. 1. 1990 in kjer obstaja sum, da je bila oškodovana družbena lastnina. Zahtevali so tudi, da IS poroča skupščini, kako je to nalogo opravil. Čas za vložitev zahtevkov se izteče okoli 5. februarja.

Proti preselitvi Romov na Rimš

"Vaščani Velike vasi, Gorenje vasi, Gržeče vasi, Straže in Senuš smo odločno proti preselitvi Romov iz Kerinovega grma na Rimš. Potrebno bi bilo ugotoviti primerno lokacijo. Predlagamo za uslužbenca, ki je zadolžen za romska vprašanja,

da se mu namesti kontejner v romsko naselje, tako da bi večji del prebival med njimi in bi tudi poznal njihove probleme."

To pobudo, ki jo je podpisalo 255 krajanov, je na zadnjem skupščinskem zasedanju predstavil delegat KS Leskovec Jože Arh.

Kdaj bo na vrsti predsednik?

Delegati čakajo in sprašujejo, kdaj bo prišla na vrsto razprava o (ne)zaupnici predsedniku SO Krško. Zadnjič je to vprašanje ponovno postavil Jože Stibrič in od predsednika dobil odgovor, da takoj, ko bo imenovan nov izvršni svet, kakor je sklenilo predsedstvo skupščine. Odgovor na vprašanje, ali g. Omerzu kot podjetnik sme opravljati svojo skupščinsko funkcijo, pa bo znan malo kasneje, kajti mnenje o tem, ali določila Zakona o nezdržljivosti funkcij veljajo tudi za njegov primer, bo treba dobiti od kakšne izmed republiških skupščinskih komisij. Ministrstva za zakonodajo, ki je bilo doslej pristojno za tolmačenje predpisov, ni več.

Predsedstvo SO Krško sklicuje

29. skupno zasedanje
in
7. skupno sejo

zborov Skupščine občine Krško

v četrtek, 4. februarja 1993 ob 15.15.

Predlog dnevnega reda skupnega zasedanja:

- pobude in vprašanja delegatov,
  - analiza športa v občini Krško in njegove razvojne usmeritve,
  - osnutek Odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Krško,
  - predlog Odloka o ustanovitvi, nalogah, sestavi in številu članov Sveta za varstvo pravic najemnikov (stanovanj),
  - predlog Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Krško,
  - predlog za imenovanje Upravnega odbora Sklada stavbnih zemljišč občine Krško,
  - obravnava in sprejem dogovora o sodelovanju pri oblikovanju regionalnega televizijskega programa.
- Na skupni seji bodo delegati volili predsednika in člane Izvršnega sveta Skupščine občine Krško.**

Neskladja o skladu

Krški sklad stavbnih zemljišč, zadnje čase najpomembnejši občinski denarni vir, je že nekaj mesecev ohromljen, kajti Upravnemu odboru je potekel mandat in čeprav menda lahko opravlja funkcijo do izvolitve novega, so njegovi ključni ljudje "izven funkcije". Prvi predlog za novo izvolitev UO z večino kandidatov iz prejšnje sestave so na prvem januarjem skupščinskem zasedanju umaknili z dnevnega reda. V točki "razno" pa so nato vneto razpravljali o tem vprašanju.

Ponovile so se zahteve o tem, da naj bi bile v upravnem odboru zastopane vse krajevne skupnosti, in očitki, da nekatere iz sklada doslej niso dobile še ničesar. Nekateri so vendarle spomnili druge, da se del skladovega denarja pretaka k izvršnemu svetu in se potem troši v celi občini. Zato bi bile bolj umestne razprave o dogovoru, naj sklad v proračun namesto 30 % odliva 40 ali 50 %. Možnosti za porabo denarja direktno iz sklada pa so z zakonom točno določene, in naj bodo pritiski še tako veliki, upravni odbor, kot je zatrdil eden od njegovih članov, od pravil ne bo odstopil. Že zato ne, "ker smo dovolj poslušali, kakšne napake so bile storjene pri prejšnjem skladu in smo končno eno leto te napake (dolgove) tudi popravljali". Zbor krajevnih skupnosti bi lahko ločeno že zdavnaj razpravjal tako o denarju kot o sestavi upravnega odbora. Pa doslej še ni bilo niti ene take ločene razprave, ki bi olajšala delo celotni skupščini. Vprašanja se le zaostrejujejo v valovih in – kjer se pripravajo, ima dobiček lahko tudi republika. Morda bi komu celo ustrezalo, da se ta sklad razdrobi.

Če bo od njega sploh še kaj ostalo. Videm vanj že tako ne plačuje nič in še marsikatero drugo podjetje ne. V današnji krizi se dosedanjim neplačnikom lahko pridružio še novi. Prav lahko se zgodi, da bodo uporabniki stavbnih zemljišč vložili zahtevo za spremembo odloka o vplačilih v sklad.

Lani je bil sklad kljub vsemu precej uspešen. Namesto načrtovanih 140 milijonov (30 %) se je iz njega v proračun odlila vrednost 211,5 milijonov, večinoma v obliki kompenzacij, namenjena pa za potrebe krajevnih skupnosti. Zato bo predlagan rebalans programa sklada. Če bi igrali po pravilih, bi izvršni svet, ki je razpolagal z večjim deležem od dogovorjenega, moral višek skladu vrniti. Vendar sklad tega ne bo terjal.

Sicer pa še ne vemo, kaj o tem misli nov upravni odbor, ki ga bo treba šele izvoliti. Neuradno velja, da je predlog zanj tak, kot je bil, saj so ga 7. januarja samo umaknili, ne pa zavrnili. Kakšen naj bi bil, da bi bil najboljši, pa komisija itak ne ve, saj je poziv strankam, naj dajo svoje predloge, imel bolj pičel odziv. Štirih mest, ki jih v devetčlanskem odboru lahko zasedejo predstavniki krajevnih skupnosti, pa ne bo mogoče ustrezno zapolniti, dokler ne bomo zmogli pogledati čez plot svoje krajevne skupnosti in videti, da so tudi onkraj naši.

Z zasedanja brežiške skupščine

Bregansko selo je Slovenska vas

Skupaj z ostankom ene od jesenskih sej je brežiška skupščina 14. januarja obdelala tudi dnevni red zadnje sklicane, 22. seje. V nenavadno živahnem vzdušju je bilo delo opravljeno v dveh urah, pri sprejemanju sklepov je bilo veliko soglasja, tudi pri odločitvi, da osnutek odloka o neprometnih znakih vrnejo v začetno fazo.

Po sklepu skupščine se bo javna poraba v občini v prvih treh mesecih financirala po odloku o začasnem financiranju, in to po načrtu, ki ga sprejme izvršni svet. Sprejete so dopolnitve zazidalnega načrta za obrtno cono Brežice in zdaj lahko pridejo na vrsto investitorji, ki so na to že dolgo čakali. Zazidalni načrt za daljnovid Brežice-Mokrice-meja z Republiko Hrvaško, ki je bil že objavljen v uradnem listu, je popravljen in dopolnjen z manjkajočimi parcelnimi številkami, račun za stroške zaradi dodatnega dela in ponovne objave pa bo izvršni svet poslal izdelovalcu načrta.

Skupščina je sklenila, da preimenuje dve naselji, kakor so želeli v Krajevni skupnosti Jesenice na Dolenjskem. Bregansko selo se odslej imenuje Slovenska vas, Nova vas pri Bregani pa Nova vas pri Mokricah. Stroške za nove hišne tablice bo poravnala občina, namestiti jih bo treba v mesecu dni po izdelavi,

stare pa bodo lahko ostale na hišah največ eno leto po namestitvi novih. Na Bizeljskem bodo dobili podružnico Lekarne Brežice. Skupščina je dala soglasje, da se lahko ustanovi, in tako ustregla velikemu zanimanju krajanov za to namero matične lekarnice. Lekarna doma, ki bo 20 kilometrov bližje kot prej, bo prihranila marsikatero pot v Brežice in stroške zanjo. Okoli 5 arov velik pašnik v k.o. Nova vas bo občina zdaj lahko prodala zainteresiranemu kupcu, saj se je skupščina strinjala, da se na tej parceli ukine bivša pot kot javno dobro.

Delegati so se strinjali, da se v Svetu posavskih občin dosejnim devetim doda še eno mesto, ki ga bo zasedal član državnega sveta, izvoljen v Posavju. Soglašali so, da Ivan Živič postane predsednik gradbenega odbora za gradnjo večnamenskega prostora in telovadnice pri OŠ Globoko, Jože Šumlaj ravnatelj OŠ Velika Dolina in Doroteja Benkoč direktorica Knjižnice Brežice.

Knjižnica bo lahko uvedla 40-urni delovni teden, poslovni čas za bralce pa bo ostal nespremenjen. S spremembo statuta Glasbene šole je "omiljen" pogoj za ravnatelja tega zavoda. Zadoستovalo bo 5 let delovnih izkušenj v stroki, in ne več 5 let po opravljenem strokovnem izpitu, kot je veljalo prej.

Brežiški proračun

Za infrastrukturo pripravljajo razpis obveznic

Proračun brežiške občine za leto 1992 je znašal okoli 650 milijonov tolarjev. Ti. bilanco stanja ocenjuje sekretar za gospodarski razvoj mag. Slobodan Ninković za zadovoljivo, saj niso porabili več, kot so imeli, čeprav je skupščina dala izvršnemu svetu pooblastilo, da se lahko zadaljuje. Za letos naj bi za proračunsko porabo namenili okoli 700 milijonov tolarjev.

Od te vsote bo za zakonsko določene obveznosti potrebnih okoli 510 milijonov tolarjev. Ostanek, to je ok. 190 milijonov, morajo porazdeliti za vzdrževanje v infrastrukturi, naložbe v družbenih dejavnostih, dogovorjene programe v šolstvu, kulturi, socialni, zdravstvu, športu; sekretariat za obrambo bi potreboval 12 milijonov, Zavod za prostorsko načrtovanje 44 milijonov za naložbe, Sekretariat za notranje zadeve 30 milijonov (glavnino za ureditev policijske stavbe v Brežicah). Potrebna so še sredstva za razvoj gospodarstva, kmetijstva in infrastrukture.

V infrastrukturi bi za vse naloge, ki jih postavlja skupščina, potrebovali ok. 650 milijonov tolarjev, torej skoraj še en proračun. Vprašanje je, kje dobiti ta denar. Stališče izvršnega sveta je, prvič, da se ne bi smela krčiti poraba v družbenih dejavnostih, v SNZ, in drugič, da je za naložbe v infrastrukturi treba poiskati drugi vir. Med javnim dolgom in samoprispevkom kot mož-

Mag. Slobodan Ninković

nostma je druga sicer boljše, ampak v današnjih razmerah, ob 1000 brezposelnih, je njen uspeh zelo vprašljiv. Zato so sklenili pripraviti program izdaje obveznic. S tako pridobljenim denarjem bi financirali samo profitabilne objekte. V mislih imajo predvsem infrastrukturne objekte za gospodarske dejavnosti na mejnem prehodu, za katere bi morali pripraviti vsaj zemljišča.

"Meja je kot devalvacija, vsaka devalvacija pa spodbuja inflacijo, torej naraščanje," pravi mag. Ninković. "Zato našo mejo dolgoročno gledamo kot profitabilno in ocenjujemo, da je v to področje smiselno vlagati." Razvito obmejno področje pomeni poslovne možnosti tudi za notranjost in za poslovanje preko meje. Davki bodo na Hrvaškem gotovo še dolgo visoki, zato bo naša ponudba konkurenčna tudi na širokem zagrebškem tržišču.

UPRAVIČENE ZAHTEVE DELAVCEV VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Glede na to, da je država odobrila plače občinskim upravam in policiji, tudi delavci vzgoje in izobraževanja zahtevamo pravice, ki nam jih dajeta zakon in kolektivna pogodba.

Naša zahteva ni nič višja od tistih, ki so financirani iz iste vreče. Zato zdaj zbiramo soglasja za stavko po vsej Sloveniji, v naši občini (pa tudi v brežiški in sevniški) pa imamo soglasja že 100-odstotno pridobljena.

Pogajanja za šolstvo bodo potekala na republiškem nivoju, za vrtce pa na občinskih.

Predstavniki vrtcev so se v Krškem zbrali 20. 1. '93 in sprejeli naslednje sklepe in zahteve:

1. Zaposleni v vrtcih zahtevamo procentualno enak proračun, kot

so ga dobili delavci občinskih uprav in organov. (V krški občini pomeni to 1,12 decembrske plače.)

2. V primeru neizplačila razlike že danes, 20. 1. 1993, napovedujemo stavko zaposlenih v vrtcih, in sicer za 10., 11. in 12. februar 1993.

Zaposleni v vrtcih in šolah bomo omenjene dni na svojih delovnih mestih, otrok pa ne bomo sprejemali. O tem in o razlogih za stavko bomo pravočasno obvestili starše.

Naj pripomnimo še to, da ima trenutno vzgojiteljica v vrtcu ali učiteljica v šoli (z višješolsko izobrazbo) in z normalno obremenitvijo približno 38.000 SIT plače, čistilka pa 14.000 SIT. Toliko v premislek tistim, ki nam že sedaj očitajo previsoke plače.

Območni odbor SVIZ Posavja

Izjava VZ Krško o stavki v vrtcu

V Zakonu o financiranju in organiziranju vzgoje in izobraževanja piše v 54. členu naslednje:

Iz proračuna občine se zagotavljajo sredstva za:

– dnevno varstvo od prvega leta do vstopa v šolo,

– predšolsko vzgojo do vstopa v šolo, vključno s pripravo otrok na osnovno šolo.

Način plačila staršev je po enotnem republiškem sistemu. Vsem pa določa osnove za plače republiški izvršni svet.

Za šole in vrtce se osnove določajo glede na plače v gospodarstvu, in sicer za dva meseca nazaj (za december je osnova oktobrska plača v gospodarstvu), ki so znižane še za 20 %. Vendar je vlada RS znižala osnove za plače še bolj, kot to določata kolektivna pogodba in zakon o državni upravi.

Sindikat delavcev državne uprave je uspel iztožiti delno razliko – vlada RS jim je določila izplačilo razlike v štirih obrokih. V občini Krško so si delavci uprave že izplačali razliko v enem znesku. To je tudi povzročilo velike probleme pri zagotavljanju sredstev za redno dejavnost pri drugih porabnikih proračuna. Zato je zahteva sindikata jasna in upravičena.

Razumeli smo upravičeno zahtevo in tudi izplačilo občinskih uslužbencev, sedaj pa je prav in pošteno, da se dogovorimo za izplačilo razlike tudi vrtcem, ki so po zakonu tudi financirani iz občinskega proračuna.

Stavka, ki bi bila posledica neuspešnih pogajanj, je za vrtce velika moralna dilema. S tem,

da se zaprejo vrata naših vrtcev, bo prizadeto gospodarstvo naše občine. Torej tisto, za katerega skupno želimo, da se izboljša. V vrtcih naše občine je namreč približno 1.200 predšolskih otrok. Naš argument bo neenakopravna obravnava vseh, ki se financirajo iz občinskega proračuna. Za ene so se našla sredstva v občinskem proračunu, za druge pa ne.

Staršem bomo morali te argumente dobro razložiti, da bodo razumeli, za kaj gre, če je to sploh mogoče smiselno razložiti. Ne želimo namreč, da se starši, s katerimi želimo vzpostaviti čim pristnejše odnose, z jezo obračajo na vrtce, in da s tem zmanjšujemo možnost sodelovanja, kar je naša osnovna dolžnost. Še najmanj pa želimo, da

to občutijo otroci, ki vsega tega ne razumejo. V vrtce prihajajo zato, da preživijo pri nas del prijetnega in ustvarjalnega otroštva. In ravno zato bo morala biti razlaga za našo stavko še kako utemeljena. Smatramo pa, da IS SO Krško tega ne želi – v prid gospodarstvu naše občine, v prid staršem in predvsem otrokom.

Osnovne šole nastopajo enotno in skupno v republiki. Uredili so že mnogo normativno pravnih dokumentov. Vrtci pa so odvisni od lastne občine, kjer je očitno toliko različnih pristopov, kolikor je občin. Naša upravičena zahteva je tako lahko naslovljena le na IS občine Krško.

Ravnateljica:
Polonca Urek

Izvršni svet SO Brežice

Višja vrednost točke – Na predlog vodstva Sklada stavbnih zemljišč občine Brežice je tamkajšnji izvršni svet določil novo (višjo) vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v letu '93. Vrednost nadomestila se določa na osnovi višine stroškov, ki jih predvideva srednjeročni plan urejanja stavbnih zemljišč za gradnjo omrežja oz. komunalnih objektov in naprav primarnega pomena in so namenjeni skupni rabi, ter drugih dokumentov, ki na tem področju veljajo v občini. Na vrednost točke vpliva tudi valorizacija gradbenih stroškov v tekočem letu, potrebne indekse pa izračunava Biro za gradbeništvo Republike Slovenije. Na osnovi naštetih parametrov je Upravni odbor sklada stavbnih zemljišč občine Brežice oblikoval vrednost točke. Ta bo v letu '93 znašala 0.0355 SIT, kar pomeni 206,10 indeksnih točk glede na lansko vrednost.

Nova najemnina za stanovanja – Izvršni svet SO Brežice je sprejel stališče o višini najemnine za službena in profitna stanovanja. Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja je predlagal za službena stanovanja 3 DEM in za profitna 5 DEM tolarke protivrednosti za kvadratni meter. Predlog je spodbudil živahno razpravo, ki je ponudila več možnosti, med drugim tudi, da bi ceno službenim stanovanjem zvišali bolj, profitnim pa manj, da ceni izenačijo... Prevladalo je stališče, da naj ostane najemnina za službena stanovanja taka, kot je predlagal sekretariat, za profitna stanovanja pa so določili 4 DEM za kvadratni meter. Ceno bodo obračunavali po nakupnem tečaju Banke Slovenije na dan izstavitve računa.

Trafo postaja v TRZ – V prostore Tehnično remontnega zavoda v Slovenski vasi se počasi vrača življenje. To pa je seveda pogojeno z urejeno infrastrukturo, kamor sodi tudi ustrezna trafo postaja. Ta je potrebna manjšega posega, vendar pa je Elektro Celje, Enota Krško obvezala brežiško občino, da najprej v svojem proračunu zagotovi sredstva za nabavo transformatorskega olja. Sicer ne gre za velik znesek (19.125 SIT), očitno pa je, da se navade monopolistov iz preteklosti niso spremenile. Izvršni svet SO Brežice je ob tem sklenil, da bodo potrebna sredstva nakazali, pri sestavi zaključnega računa pa bo treba oblikovati novo postavko, na kateri bodo zbirali sredstva najemnin od vojaških objektov. Od tod naj bi v prihodnje krili podobne stroške, kot je tale. Tudi prej omenjeno vsoto bodo vpisali v breme tej postavki – pri zaključnem računu.

Javna dela za 52 ljudi – Da bi omilili problem nezaposlenosti v brežiški občini, so Terme Čatež prijave dva programa javnih del: urejanje dela mokriškega gradu in njegove okolice ter termalne Riviere. Pri gradu Mokrice gre za sedem vrst del: ureditev okolice gradu, kapelice, srednjega dela angleškega parka ter izdelavo arheoloških sond v grajskem stolpu Romula. Za uresničenje teh nalog bodo potrebovali 52 nekvalificiranih, 9 kvalificiranih delavcev, enega z višjo ter delavca z visoko izobrazbo. Ta program ponuja zaposlitev za približno 147 dni. Drugi program – urejanje Termalne riviere, pa zajema okolje, ureditev vodotokov, gradnjo športnih objektov, urejanje obale jezera in okolja v Termah. Ta dela naj bi 12 delavcev opravljalo trideset dni. Potrebujemo 10 nekvalificiranih, enega vrtnarskega in enega delavca za urejanje krajine. Ostali del tega programa predvideva rušenje starega hotela Toplice, za kar potrebujemo 18 delavcev, od tega 16 nekvalificiranih, enega gradbenega tehnika in tehnika za varstvo pri delu.

Javna razgrnitev za obvoznico Brežice – V krajevni skupnosti Brežice poteka ta čas javna razgrnitev in obravnava programskih osnov območja ob Titovi cesti, t.j. brežiški obvoznici. Prvo javno predstavitev in razpravo je Zavod za prostorsko planiranje občine Brežice pripravil v sredo, 20. januarja v predavalnici Prosvetnega doma. Dokumente pripravljata krški Savaprojekt in brežiški Region, predstavnika obeh podjetij, ki sta krajnom načrte podrobneje predstavila, pa sta ob tem povedala, da gre za fleksibilno študijo, ki bo ob obvoznici zagotovila prostor za potrebe znanih in neznanih investitorjev. Krajanji so ob tem očitali organizatorjem, da je območje Brežic v zadnjem letu in pol bilo deležno izdelave kar petih študij, nobena pa ni bila zaključena. Predsednik Izvršnega sveta Ciril Kolešnik je pojasnil, da je vzrok za to nemarna dediščina preteklosti. V Brežicah ni podzemnega katastra in še marsičesa drugega ne, kar je potrebno za smotrno izdelavo nadaljnjih dokumentov. V razpravo se je vključil tudi ing. arh. Karel Filipčič, ki je pozdravil takšen pristop k urejanju urbanega naselja in ob tem popisal prakso iz preteklosti, ko je o vsem odločala politika in je bilo potrebno narediti dokumentacijo, na primer, za obvoznico in savski most v treh dneh. Delo je bilo seveda opravljeno dokaj nekakovostno, predvsem pa ima dolgoročne posledice. Udeleženci so privlekli na dan še veliko drugih vprašanj, vendar so izvajalci krajane pozvali, naj svoja mnenja vpišejo v knjigo pripomb, strokovne službe pa jih bodo v največji možni meri upoštevale pri izdelavi svojih projektov.

Nova vlada v Kostanjevici

Vodstvo je prevzela skupina zagnancev, in če jim uspe uresničiti vsaj začetni del zastavljenega razvojnega načrta, bodo postavili temelj razvoju Kostanjevice

V krajevni skupnosti Kostanjevica že nekaj časa niso mogli sklicati samoupravnih organov, zato so prebivalci že lani na zboru krajanov izvolili novo skupščino, in ta je potem izbrala še člane sveta skupščine KS Kostanjevica. Člane sveta smo obiskali 19. januarja, ko so ravno "prečesavali" in dopolnjevali plan svojega dela. Skrbno so v mislih premerjali svoje lokalne, vaške, poljske, občinske, republiške... poti, ceste, kolovoze, ocenjevali, koliko je kateri poškodovan, kakšnega popravila je potreben.

Iz seznama članov sveta krajevne skupnosti smo ugotovili, da je vsak med njimi osebno zadolžen za delo katere izmed komisij, da pokriva eno izmed področij, ob kateri življenje kake krajevne skupnosti nujno slej ali prej trči. Predsednik Sveta Skupščine KS je Milan Herakovič, Andrej Božič je podpredsednik in vodi komisijo za turizem, člani pa so še Stanko Tomazin (komisija za urbanizem, ekologijo in vodooskrb), Franc Štokar (komisija za ceste in telefonijo), Franc Jordan (komisija za kmetijstvo in gozdarstvo), Matjaž Zajelšnik (komisija za kulturo in šport), Anica Žugič (komisija za šolstvo, otroško varstvo, socialno varstvo in zdravstvo).

Predsednika Milana Herakoviča smo opozorili na širokopotezno zastavljen delovni načrt in na zelo obsežno paleto področij, s katerimi se namerava svet pod njegovim vodstvom ukvarjati. Prepričan je, da bodo zmogli. Zavedajo se sicer, da so trenutno pravzaprav "noter padli" in da ne poznajo vseh materialnih možnosti, da pa bi bilo prav, da

oni po eni strani uresničijo vse želje in zahteve, zapisane v planu, da pa občina in republika tudi prisluhneta njihovim zahtevam. "V našem programu je resnično veliko zapisanega," člani skupščine KS Kostanjevica: Jani Kuhar, Ruža Jereb, Ivo Jelenič, Milan Herakovič, Franc Jordan, Andrej Božič, Anton Cekuta, Jože Grenc, Slavko Jereb, Anton Zagorc, Janez Gašpin, Marinka Ujnetič, Andrej Jarkovič, Ivan Olovec in Jože Cunk.

vedeti pa morate, da gre za zapuščino kakih tridesetih let, v katerih se je na tem koncu naredilo zelo malo. Zato bi bilo prav, da nam skupščina prisluhne, da si pogledamo v oči in si rečemo pravo besedo. Glede sredstev bi bilo po teh merilih prav, da dobimo v občinskem merilu nekakšno prioriteto, ali pa da vsaj občina pritisne na republiko, da bi Kostanjevica dosegla tisto, kar ji gre.

Kostanjeviška vlada ima posebej zadolžena člana za turi-

zem in kmetijstvo, področji, ki ločeno ali v kombinaciji lahko kraju prineseta največ. Gre pa za dejavnosti, kjer je vlaganje ogromno in strogo dolgoročno. Andrej Božič, predsednik komisije za turizem, pravi o svojem delu: "Za Kostanjevico je najbolj pomemben ureditveni načrt, ki bo začrtal smernice razvoja mestnega jedra. Združiti hočemo kompleksa Kostanjevice in Gradu, ki sedaj živita ločeno, gotovo pa pri tem računamo na pomoč ministrstva za turizem. Imamo ogromne možnosti razvoja, saj poteka mimo nas Vinska cesta, ki mora spodbuditi tudi neke vrste kmečki turizem, imamo možnosti za športni turizem z akcijami, ki potekajo že vrsto let, zanemariti ne kaže društva "Pforcnhaus", ki vsako leto s svojima prireditvama privabi toliko in toliko tisoč ljudi na Selmovanje in Kostanjeviško noč, imamo lov in ribolov... Vse to bi kazalo združiti v organizirano turistično ponudbo." K temu dodaja natančnejšo opredelitev svoje zamisli kmečkega turizma:

Ni nujno, da je kmet odvisen samo od tega, koliko svojih pridelkov uspe prodati lastnemu pensionskemu gostu skozi redne obroke. Lahko se vključi v izletniško ponudbo ob Vinski cesti z lastnim kulinaricnim programom in vinom, lahko obogati športno rekreativno ponudbo z rejo jahalnih konj, teniškim igriščem, baliniščem, kegljiščem, bazenom... Za izlete s kočijo ali v sedlu so kraji okrog Kostanjevice in po Gorjancih naravnost fantastičen izživ. Ni nujno, da gre vedno za naporno ježo, kot da imamo kondicijske priprave na "military"; tudi pohod od hrama do hrama (včasih smo jim rekli pušnsank), morda združen z bivakiranjem v kaki lovski koči, ali lov na lisico je lahko prav zabavna, predvsem pa za dobrega

gosta privlačna zadeva. Dober gost hoče tudi dobro postrežbo pri vsem, kar potrebuje, v svoji sobi, v gostinskem lokalu, pri zabavi (ponočenju), pri športu, sprehodu, izbiranju spominkov, telefoniranju... Andrej Božič zatrjuje, da so z nekaterimi rečmi lahko izzivu kos takoj, sicer pa, da so mislili na vse. Pričakovani ureditveni načrt naj bi tako določil vsebino ponudbe Kostanjevice in njenega Gradu, kakor tudi sprostil roke zasebnim investitorjem. Če bo ureditveni načrt dober, bo tudi zanimiv za investitorje, tuje in domače.

Stane Tomazin: "Prepričan sem, da v Kostanjevici kmetijstvo ni tako intenzivno, da bi oviralo razvoj turizma. Tudi o ponudbi ti, bio hrane smo razmišljali, vendar taka hrana najprej terja trdna merila in zanesljivo preverjanje tistega, kar kdo ponuja. Vedeti moramo, kaj je res zdravo pridelano, saj ni "naravnost" nekega blaga samo v njegovi nalepki. Najprej za to potrebujemo standarde in licenco. Pri nas to ni urejeno in začeti bomo morali z delitvijo licenc, ki jih bomo lahko tudi odvzeli tistim, ki se predpisanih postopkov ne bodo držali. V širši okolici gotovo imamo nekaj ljudi, ki s tako hrano znajo tudi strokovno delati, vsakdo pa za to ni usposobljen. Verjetno bo treba tovrstno usposabljanje tudi še zagotoviti, saj je človek tisti prvi, od katerega je vse odvisno. Zlasti pri delu z gosti."

Anica Žugič je priznala, da so se tudi sami že spraševali, kako globoko se lahko njihovi someščani spustijo v pridelovanje bio hrane glede na bližino krške nuklearke. Zavedajo se namreč, da njihov start na zahtevnega gosta v ti. visokem turizmu lahko ta neprijetna soseščina bistveno ogrozi. Čeprav je dejanski seštev vplivov vseh virov žarčenja na njihovo okolje še tako neznan.

Milan Herakovič, predsednik Sveta KS Kostanjevica: "Med dejavnosti, ki lahko podprejo naše načrte o razvoju turizma, vsekakor lahko prštejemo tudi lovstvo in ribištvo. Naša lovška družina ima zelo lepo urejena lovišča, ribiška družina pa je tudi že organizirala razna prvenstva. Pred nami je morda priprava svetovnega ribiškega prvenstva, na katerega vsekakor ne bi smeli misliti, če ne bi imeli družine ure-

jene tako, kot je. Lahko bi še naštevali, kaj bi zmogla Kostanjevica ponuditi gostu v turizmu. Jasno, da ne takšna, kakršna je sedaj. Ravno zato pa mislimo, da si moramo pridobiti (upravičeno) pomoč družbe ali investicije kapitala, ker se bo to obrestovalo. Tudi na evropski ravni bomo potem lahko konkurirali za zelo visoko uvrstitev.

Tudi v kmetijstvu se lahko Kostanjevica uvrsti precej visoko,

saj ima ugodne naravne danosti: termalne izvirke, porečje Krke, kjer je zemlja primerna za intenzivno pridelavo hrane, ki je sedaj triletno uvažamo iz tujine, lahko pa bi jo prodajali tudi bližnjim zdraviliškim krajem; ima pogoje za cvetličarstvo, za kar imamo precej izkušenih mladih kadrov... Končno tudi do Ljubljane ni nikakršna razdalja za prevoz, če vemo, da enaki pridelki potujejo k nam iz vse Evrope."

Pergamova okrogla miza o Vidmu

Kdo si bo upal obrniti kavno skodelico?

Sindikata Pergam, ki je organiziral (21. januarja) zadnje okroglo mizo o nadaljnji usodi podjetja Videm, je sicer zastavil kar obetaven seznam točk, o katerih naj bi se pogovorili. Tudi voditeljica Vida Petrovič naj bi učinkovito pomagala razvozlati prenekatero uganko ali vsaj izbežati pogumno napoved usode (kakršnakoli naj bi že bila) krškega Vidma in njegovih zaposlenih. Po treh urah posedanja in govoričenja je bilo jasno, da se ni zgodilo nič od pričakovanega.

Nismo izvedeli niti tega, kdaj, zakaj in po čigavi "zaslugi" je poslovanje takratne TCP Djuro Salaj v usodnih osemdesetih letih svojo krivuljo uspešnosti obrnilo navzdol, vztrajno navzdol. Nismo izvedeli, kaj bi bilo treba storiti, da bi se usihanje tovarne ustavilo. Še več: nismo izvedeli niti tega, kakšna bo usoda tovarne, njenih zaposlenih in vseh, ki so od tega odvisni, saj so se optimistične in pesimistične napovedi nizale, tisti, ki bi morali pokazati temeljito poznavanje zadev, so nenadoma (vsaj začasno) imeli težave s spominom, vse skupaj je na koncu postalo podobno TV reklami: "Ne bo vam uspelo, to je Jelovica!" Vroč krompirček bistva problema je letel od direktorja k upravnemu odboru, k upnikom (banki), skladu, ministrstvu... Gospod Norman, direktor Vidma, se je skrtil za svoj široki, prijazno dobroljni nasmeh in je ponovno uspel, da ni nič povedal, gospa Petrovič, ki si jo je sindikat izbral za svojega učinkovitega, bojevitega zastopnika, si ni mo-

Najbolj oprijemljiv rezultat triurnega razgovora tistega večera je bila obljuba ministra Šešoka (z liste povabljenec jih veliko ni utegnilo priti v Krško!) na prošnjo g. Macurja iz Vidma, naj jim zagotovi tri kompozicije premoga, da bodo lahko nadaljevali proizvodnjo: "Bom pa še to napravil, preden grem!" S funkcije ministra namreč, v novi vladi ga ne bo več.

gla kaj prida pomagati s podatki, ki so ji jih očitno dali na voljo premo...

Saj je res, da morda brskanje po preteklosti skoraj nima smisla, a prepričan sem, da bi tisti delavci, ki bodo leteli na cesto in vsi tisti, ki bodo zaradi tega še dodatno (posredno) prizadeti, le radi vedeli, komu se imajo zahvaliti za takšen izid "razvoja" nekdanj opevanega velikana papirne industrije. Jalo je tudi sklicevanje na "natančnejše analize, ki bi bile potrebne", saj si ni moč misliti bolj zainteresiranih, kot so upniki (banka) in kot je država, saj se bo na njena pleča na tak ali drugačen način zvalilo breme nezaposlenosti. Če bi torej karkoli v resnici hoteli vedeti, bi to tudi vedeli. Saj mor-

da vedo, pa nočejo ali ne upajo povedati. Raje se umaknejo za fraze, iz katerih je še vedno odprta pot za umik (pred razjarjenimi delavci, morebitnimi partnerji...). Novinarji smo uspeli izbrskati le to, da v zvezi s poslovođenjem tovarne trenutno poteka nekaj podrobnejših preiskav - a ne na okrogli mizi.

Iz teh, bolj ali manj zavutih besed lahko sklepamo, da ima papirna proizvodnja v Vidmu še perspektivo, medtem ko je celulozna nima, pa pika. Nima je, niti če tovarni danes odpišemo vse dolgo in bo jutri pričela poslovati od (nekoč popularne) pozitivne ničle. Kmalu bo ponovno v izgubah! To o usodi celuloze lahko razberemo iz stališč in besed predstavnikov Sklada, go-

Okrogla miza je bila organizirana tako, da je bila podobna šepetajočemu zaklinjanju skrivnega kroga. V pretesnem prostoru male dvorane Kulturnega doma smo se drenjali novinarji, fotografi, snemalci, povabljeni, z lučmi smo motili eni druge, ozvočenja za dvorano ni bilo nikakršnega, tako da smo včasih komaj lovili besede govorcev, o snemanju na trak ni bilo govora. Za marsikaj od tega je bil menda kriv organizator, Pergam, ki si je izbral malo dvorano, marsikaj pa bi vendarle lahko rešil domiselni izvajalec, Kulturni dom. Nekateri kolegi novinarji so se zato zatekli v avlo doma, pred videotop, drugi v studio Kanala 10. Skratka: kot na planiških skokih. Najbolje so jo odnesli tisti, ki so imeli možnost spremljati neposreden prenos okrogle mize doma, na TV zaslonih, a kaj, ko tudi ta ni bil zanesljiv do samega začetka razgovora. Vprašanj pa itak niti (ostali) novinarji nismo imeli priložnosti postaviti.

spoda Mohoriča iz Banke, direktorja gospoda Normana in vseh ostalih gostujočih funkcionarjev. To končno potrjuje tudi dejstvo, da so v Vidmu že ustanovili dve ločeni enoti (Videm in Celulozo) in tudi izjava enega od ljudi, ki si sicer lahko privoščijo zanikanje svojih besed, nikakor pa si ne morejo privoščiti nepoznavanja razmer. Tudi ta gospod je, novinarjem na uho, potrdil pravilnost sklepanja o črni usodi Celuloze v Krškem.

Pri tem očitno nič ne zaležejo hkratne lepe besede o tem, da je celulozna industrija preveč strateška, da bi se ji država smela odreči, da imamo les, da bi ga bilo škoda izvažati nepredelanega. Cena celuloze še kako leto ne bo šla navzgor in kdor bo to lahko zdržal, pač bo (zopet) izjava našega vira iz ozadja! Za primerjavo še podatek iz istega vira: podobna papirnica v Kanadi zaposluje 170 ljudi.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

Regionalno prvenstvo šahistov

V nedeljo, 24. 1. 1993, je bilo v organizaciji Šahovskega kluba Brežice prvo regijsko hitropotezno šahovsko tekmovanje. Nastopilo je 23 šahistov iz Sevnice, Brežic in Krškega.

Med posamezniki je bil vrstni red naslednji: 1. mesto Zvonimir Meštrovič (12 t), 2. Toni Kos (10,5 t), 3. Martin Povše (9,5 t), 4. Ivan Levičar (9 t), 5. Marjan Božič (8,5 t), 6. Jože Volčanšek (8 t).

V ekipni konkurenci pa je zmagala ekipa Krško 1 (37 t) pred ekipo Sevnica 1 (33 t), ekipo Brežice (27 t), Krško 2 (23 t) in Sevnica 2.

M. B.

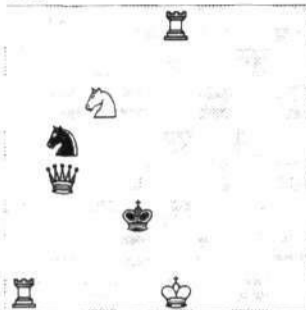
Šolsko tekmovanje

V četrtek, 21. januarja, je bilo v OŠ Leskovec šolsko tekmovanje. V konkurenci mlajših pionirk sta zmagali Tjaša Arh (2.5) in Kaja Kržan (2.5) pred Dorothejo Žnideršič (1) in Moniko Veličević (0). Pri starejših pionirkah pa je zmagala Janja Kerin (2.5) pred Rosando Bučar (2), Bojano Janc (1) in Lidijo Petkovšek (0.5). Vrstni red pri mlajših pionirjih je naslednji: Boris Golob (6), Andrej Sintič (6), Tomaž Tomažin (6), Uroš Šetinc (6), Gašper Arh (5), Janez Žokalj (4), Rok Carl (3), Goran Anžiček (2) in Gregor Jazbec (1).

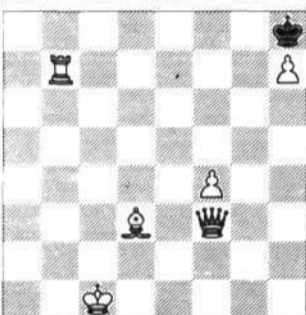
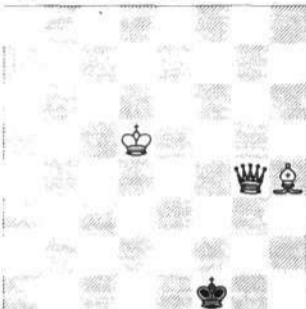
3. Mat v treh potezah: Beli: Kc1, Df3, Tb7, Ld3, f4, h7. Črni: Kh8.

Za bistré glave

1. Mat v eni potezi: Beli: Ke1, Db4, Ta1, Te8, Sc6. Črni: Kd3, Sb5.

2. Mat v treh potezah: Beli: Kd5, Dg4, Lh4. Črni: Kf1.

Rotary club pomaga beguncem

Sredi lanskega decembra je gospa Marija Roescheisem obiskala Zbirni center Krško, slikala begunce in razmere, v katerih živijo, in s temi fotografijami sprožila akcijo zbiranja pomoči v Rotary klubu iz Schlierseeja v Nemčiji. Že 13. 1. 1993 se je vrnila z zbrano pomočjo v višini 4000 DEM, namenjenih dojenčkom begunk tako v Zbirnem centru kot privatno nastanjenih. S to pomočjo so najbolj potrebni dojenčki dobili primerne potrebščine: posteljice, jogije, odeje, plenice..., ustrezno hrano in nujne pripomočke za nego. 111.000 SIT, kolikor je ostalo od skupne vsote, je prevzel Rdeči križ, ki bo ta sredstva uporabil v primeru nujne pomoči dojenčkom. V znak zahvale so otroci Rotary klubu narisali nekaj risbic in priložili prijazno pismo, begunke pa so podarile ročno vezen prt.

Z obljubo, da jim bo pomagala tudi v bodoče, se je gospa Marija poslovila od beguncev.

Aleksej Uličnik

zdržene bosanske države

Jože Novak

ZBD

210. učni center v Cerkljah:

Četrta generacija vojakov

V torek, 19. januarja, in v sredo, 20. januarja, je v Učni center Cerklje ob Krki prišlo na usposabljanje 241 vojakov. Prišli so iz občin Brežice, Krško, Sevnica, Novo mesto, Laško, Črnomelj, Metlika, Šmarje pri Jelšah, Šentjur pri Celju, Grosuplje, Cerkljica in Trebnje.

V prvih dneh usposabljanja bodo obravnavali predvsem vojaške predpise, postrojiteljna pravila in druge teme. V tednih

do svečane prisega pa bodo, zlasti ob sobotah in nedeljah, opravili več športnih aktivnosti, pripravili prireditev od slovenskem kulturnem prazniku ter si ogledali kulturne, zgodovinske in druge znamenitosti Kostanjevice na Krki. (sg)

Društvo mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941-1945, Glavni odbor Celje, ter Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko v času 1941-1945, Kranj, pošiljata naslednji

POZIV MOBILIZIRANIM SLOVENCEM V NEMŠKO VOJSKO V ČASU 1941-1945

I. Vlada Republike Slovenije je na 23. seji, dne 1. oktobra 1992, določila medresorsko komisijo vlade, ki naj obravnava vprašanja vojne odškodnine osebam, ki so med 2. svetovno vojno utrpele škodo. V ta namen je na svoji 30. seji z dne 5. novembra 1992 z odlokom 590-21/91-1/10-8 ter 590-21/91-1/13-8 imenovala tudi člane te komisije.

Med osebe, ki so med 2. svetovno vojno utrpele škodo, spadajo tudi Slovenci, mobilizirani v nemško vojsko v času 1941-1945. Zato je Vlada Republike Slovenije imenovala v to komisijo tudi predstavnike obeh naših organizacij. Naloga komisije je, da pripravi strokovne podlage in dokumentacijo za uveljavljanje vojne odškodnine po naših skupnih kriterijih.

II. Da bi lahko zadostili našim nalogam v tej komisiji, je nujno, da ugotovimo, koliko nas je bilo mobiliziranih, koliko jih je padlo ali umrlo med vojno ali v ujetništvu, ali pa so izginili neposredno takrat, ko so se vračali iz ujetništva domov, koliko jih je umrlo potem doma vse do danes in koliko nas je danes še pri življenju. Ker uradnih seznamov o gornjih dejstvih ni, je zaradi ugotavljanja škode in uveljavljanja odškodnine nujno potrebno ugotoviti število vseh naštetih kategorij mobilizirancev.

III. Zato imenovani organizaciji iz Celja in Kranja pozivata vse še danes živeče mobilizirance v nemško vojsko, ki še niso v evidencah včlanjenih bodisi v Celju ali Kranju, vse svojce padlih, pogrešanih ali umrlih, da podajo svoje osebne prijave o tem. Navesti je treba naslednje podatke: - kdaj so bili mobilizirani in kam, če je mogoče, v katero vojaško enoto, kdaj so padli in kje oziroma kdaj so umrli in koga so zapustili, ali je bil padli mobiliziranec edinec oz. ali jih je morda padlo več iz iste družine ipd. Še živeči in neprijavljeni naj poleg omenjenih osnovnih podatkov navedejo še razpoložljive podatke o ranitvi in o ev. posledični invalidnosti ter o ev. prejemanju delne oskrbine iz Fulde.

Opozoriti je treba, da se ta poziv nanaša na vsakega mobiliziranca v nemško vojsko ne glede na njegove poznejše odločitve in ev. spremembe do konca vojne - maja 1945.

IV. Prijave zbirajo območni odbori Društva mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941-1945 v številnih slovenskih krajih, v Posavju so taki odbori v Sevnici, Krškem in Brežicah.

V. Poziv je odprt do vključno 15. 3. 1993 in velja za prostovoljnega, z opozorilom, da se bodo podatki, zbrani do tega datuma, smatrali za podatke, ki so potrebni pri predlaganju in uveljavljanju odškodnin.

Stroški prijave so enotni - pavšalni, 500 SIT za vsakega novega prijavitelja.

Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko 1941-1945, Kranj

Društvo mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941-1945, Celje

POŠTNA TORBA

Zaradi zelo slabe izkušnje z Zavarovalnico Triglav, PE Krško, bi rad opozoril in povedal, kako zelo so "prijazni" na omenjeni zavarovalnici. Resnično ne bi rad vmešal vseh oddelkov, zato naj poudarim, da se to nanaša na Oddelek za škodo.

Naj razložim svoj primer. V začetku devetega meseca sem si od prijatelja izposodil avto. Priča je g. Drago Pompe. Avto je bil ves čas zavarovan - kasko brez franšize. Redno so bile plačane vse premije. Do tu je bilo vse v redu, potem pa sem se odpravil v Brežice. Z dekletom, s katerim živim, sva se, nič hudega sluteč, odpravila v bližnji bife. Po približno enournem klepetu sva se vrnila k avtu, a avta več ni bilo. Takoj sva poklicala policijsko postajo Brežice, nakar smo ugotovili, da je avto ukraden. Ker sem jaz tekkel do govorilnice, da bi poklical policijo, dekle pa je v tistem trenutku že stala na mestu, kjer je prej stal ukradeni avto, je policistom na vprašanje, čigav je avto, odgovorila, da je moj. Oni so to napisali v zapisnik in g. Tlakočar se obrača na to, da potem pač policia ni veljavna. Ampak jaz se sprašujem, kako

bo avto moj, če nisem imel prepisa, kar se vidi tudi iz prometnega dovoljenja. Samo zmedena beseda, in zavarovanje, ki je bilo pošteno plačano, ni več veljavno.

V prvem mesecu sem večkrat obiskal g. Tlakočarja, a mi je vedno odgovoril, da ne more nič rešiti, ker še ni dobil zapisnika s Policije. Na Policijski postaji v Brežicah so mi izjavili, da je bil zapisnik poslan že 25. 11. 92. V Krškem je bilo še vedno vse zanikano (oni so zapisnik dobili šele po novem letu). Sedaj, ko je tega že dva meseca, je g. Tlakočar izjavil, da policia ni pravno močna in da naj se obrnem po nasvet h g. Nikoliču. G. Nikolič pa mi je dejal, da bodo vse rešili na pristojnem sodišču. Jaz v zvezi s sodiščem nisem dobil nič, lastnik avtomobila tudi nič, torej, kako bo to rešeno?

Za konec bi rad napisal, zakaj sploh plačujemo zavarovanje pri Zavarovalnici Triglav, PE Krško, ker če nekaj izgubiš, tako ali tako ostaneš praznih rok. Plačila teh zavarovanj pa tudi niso ravno nizka. Prosim vse bralce s podobnimi izkušnjami za nasvet.

Karimani Skender

Republika Slovenija
Občina Krško

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo
Krško, CKŽ 14

Številka: 9-4/93
Datum: 12. 01. 1993

DO KOSTAK KRŠKO

Ga. Silvana Mozer
68270 Krško
ZADEVA: NEPROMETNA SIGNALIZACIJA

Da bi v občini Krško enotno uredili neprometno signalizacijo, ki naj bi bila v skladu s cestnoprometnimi predpisi, je bil v letu 1990 izdelan projekt neprometne signalizacije.

Za izvedbo projekta je bil narejen v letu 1992 razpis in izbor najugodnejšega ponudnika. Po analizi prispelih ponudb je Izvršni svet Skupščine občine Krško v skladu z odlokom o nepromet-

ni signalizaciji (Ur. list 28/90) in v skladu z 9. členom zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list SRS, št. 5/82) s pogodbo pooblastil podjetje Kanja Krško za izvedbo projekta. Pooblastilo se nanaša na tisti del odloka, ki govori o pristojnosti upravnega organa in ne izključuje upravljalca cest kot tistega, ki izda soglasje za postavitev signalizacije.

V fazi priprav za izvedbo je občinski upravni organ sklical sestanek z inšpektorji, upravljalci cest in izvajalcem neprometne signalizacije, na katerem smo tudi uskladili potek izvajanja. Na sestanku je bil prisoten tudi predstavnik Kostaka Krško, ki na način predvidenega dela ni imel pripomb.

Če so med izvajanjem nastali nesporazumi in spori, se na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo obvezujemo, da v okviru vseh prizadetih te spore rešimo.

S spoštovanjem!
Franc GLINŠEK, dipl.ing. stroj., sekretar

Menjalnica

PÉNEZI

Hotel Sremič
Trg Matije Gubca 3, Krško

Tel./fax: (0608) 31-851
31-005

Tečajna lista št. 110, 26. 1. 1993

ime val.	velja za enoto	odkupni za devizni	srednji devizni	prodajni devizni	odkupni za čeke, kred. pisma	odkup. valut za efektivno
ATS	1	8.7300	8.7300	8.8900	0.0000	8.7300
DEM	1	61.9000	61.9000	62.5500	0.0000	61.9000
ITL	1	0.0645	0.0645	0.0680	0.0000	0.0645
CHF	1	65.0000	65.0000	68.0000	0.0000	65.0000
USD	1	94.0000	94.0000	100.0000	0.0000	94.0000
CRD	1	0.0850	0.0850	0.1020	0.0000	0.0850
SIT	1	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000

Zdravko Mastnak iz leskovške vinske kleti:

Trgatev letnika '92 bo problematična

Težave s kletarjenjem se pojavljajo pri domačih vinih, medtem ko so predikatna vina izredna, pri tem pa jim je pomagal tudi "cross flow" filter.

"Pri lanski trgatvi bo kletarjenje strašno težavno in problematično, vsa vina bodo hudo problematična zaradi sladkorjev. Problematično je in še bo spomladi njihovo prevretje, kjer pa so prisotni sladkorji, so možne tudi okužbe z bakterijami. Da ne govorimo o tem, da bo problem z veliko mlečnih, očetnih, manitnih ciklov... Zato jaz govorim o letniku '92 kot o dobrem do prav dobrem letniku in nič več. Slavospevi o odličnem letniku torej ne držijo razen za kake posamezne sorte, kot je izbor, ki ste ga danes degustirali. Taka vina so seveda izjema in ob pogojih, kakršne smo imeli, lahko poletijo v višave. Kar pa je tržne proizvodnje, na našem področju je to cviček, bo samo dobro do prav dobro."

S temi besedami je mag. Zdravko Mastnak, enolog v Agrokombinatu vinski kleti, ocenil trgatev leta 1992. Sicer pa so krški pridelovalci 19. januarja povabili novinarje predvsem na predstavitev tehnološke novosti: "cross flow" filtra. To je filter, ki so ga Američani najprej izdelali za dializo krvi, kasneje pa se je njegova uporaba razširila na filtriranje sokov, vode in vina. Pred štirimi leti so

v Agrokombinatu kleti, tako kot v vseh ostalih kletih, vino še filtrirali s klasičnimi filtri, "cross flow" filter pa je prišel k njim kot novost, za katero niso ravno natančno znali predvideti, kako bo vplivala na kakovost vina. Zato so skozenj za poskus "spustili" nekaj cvička in enega izmed belih vin. Bili so prvi v Sloveniji. Uspeh je bil nad pričakovani. V treh tednih zorenja v sodu ali cisterni tako filtrirano

vino že dozori, regenerira svoje vinske čare, osnovno cvetico, aromo, moč, ki jo od posamezne sorte pričakujejo... "Cross flow" filter namreč očisti vino (pravzaprav je pred vstopom v proces to še mošt) vseh primesi do 0,2 mikrona in prvič ni bilo mogoče povsem zanesljivo predvideti, koliko bo po takem prečiščevanju vino ostalo še "vinsko". Uspeh je bil po besedah Zdravka Mastnaka fantastičen in najboljši rezultati so se pokazali ravno pri vrhunskih vinih visokih predikatov (jagodni izbori, izbori, ledena vina, skratka vina ekstra kakovosti), ki so naravnost očarljiva. Za vino je po Mastnakovih besedah pomembno, da s čim manj koraki in čim manj mučenja pride do steklenice in ležanja (kar pomeni staranja in zorenja). "Štos" "cross flow" je v tem, da skrajša proces šolanja vina na en korak, ki traja le četrte ure, kar pomeni, da kletarji lahko vino tudi bistveno manj žveplajo. Ko z analizo ugotovijo, da jim razmerje med sladkorjem in alkoholom ustreza, mošt filtrirajo in s tem zaustavijo alkoholno vrenje (fermentacijo). Zaradi izredno nizke stopnje primesi je tako filtrirano vino bistro, stabilizirano, brez vseh predhodnih korakov, ki bi jih potrebovali v klasični tehnologiji: z veliko žvepla bi morali ustaviti alkoholno fermentacijo, po čiščenju bi morali vino še dvakrat filtrirati in šele nato stekleničiti. Proces je včasih trajal mesec in mesec in pol, sedaj je skrčen na petnajst minut. Dve tretjini slovenskih vin, pripravljanih po tem postopku, je na med-

narodnih tekmovanjih dobilo velike zlate medalje ali celo šampione.

"Cross flow" je pomemben tudi za nego ti, mladih vin: pomembno je, da se cviček ne postara prehitro, da svojo osnovno svežino obdrži celo leto, da je hitro očiščen in bister. Po besedah Rudija Osenjaka, zastopnika firme, ki uvaža "cross flow" filtre, se giblje njihova zmogljivost v skladu s številom "patronov", ki so nanje priključeni. Začne se pri dveh "patronih", ki zmoreta 800-1.500 litrov na uro. Kleti, kakršna je na primer v Brežicah, na Ptuj ali v Slovenskih Goricah, imajo 16- patronski (do 4.000 l/h), v Mariboru pa 32- patronski filter, ki zmore vagon mošta na uro. Dobijo se tudi večji, pa kaj bi tisto. V Mariboru obstaja že pet zadrug, v katerih je po petnajst kmetov skupaj kupilo po en štiripatronske filter, po hektarju so plačali 1.200 DEM. En patron zdrži do 4 milijonov litrov, štirje torej zdržijo do 16 milijonov litrov, kar pomeni, da odpade nabava repromateriala...

Cena štiripatronskega filtra je 32.000 DEM. Vsakdo tudi ne more delati s filtrom, zadruga pač pooblastijo enega izmed svojih članov, ali kakega kmetijskega tehnika oz. inženirja, da se za tako delo usposobi in ga - za plačilo - opravlja. Usposabljanje traja teden dni, strošek pa je vključen v ceno filtra. Napravo priključijo naravnost na sod in prečiščeno vino potuje v drugi sod: nič polivanja, utrudljivega dela...

Zakaj so vina nepovrta in kaj z njimi?

Kletarjenje dobrih letnikov, kakršen je bil lanski, še malo ni enostavno. Treba se bo držati tehnologij, utečenih in uveljavljenih v svetu. Problem pa bo v domačih vinskih hramih in zidanicah. V Agrokombinatu kleti so v treh mesecih od domačih vinogradnikov dobili v pregled čez 2.000 vzorcev. Po besedah Z. Mastnaka ugotavljajo v glavnem problem ostanka sladkorja, kar pomeni, da so vina nepovrta. Gre delno za posledico suše, delno za neuporabljanje vsaj minimalnih doz žvepla (SO₂) v tehnologiji in za popolno neuporabo vinskih kvasnic. Za to so bili letos vinogradniki močno kaznovani. K temu pa je treba dodati še moč navade, ki je pri nas vkoreninjena: skoraj vsak letnik so ljudje dosladkali, ker so ti večinoma skopi po sladkorju. Letos je bil letnik bogat s sladkorjem, dober, zato imamo probleme z veliko neprevretilih vin, že okuženih z določenimi bakterijami, od manitnih, mlečnih, očetnih... Na pomlad pričakujejo, ob dvigu temperatur, da se bo velik del teh nepovretilih vin pokvaril in skisal. Za posege je že zelo pozno, saj bi morali vinogradniki ukrepati takoj, ko so ugotovili, da jim mošt po treh tednih ni povrel. Če so v enem mesecu prišli v klet po nasvet, so lahko škodo še popravili z dodajanjem kvasovk ali dvigom temperature. Danes lahko taka vina samo zažveplajo in počakajo do pomladi, ko bodo temperature naredile svoje: ali bodo normalno prevrela, ali pa se bodo skisala. Še nasvet Zdravka Mastnaka: ljudje bodo morali dosti več narediti pri svoji vinski posodi in kakovosti predelave. Jasno je, da to vse dosti stane, a to je osnovni pogoj za konkurenčnost na tržišču.

Pri vinih, ki so starejša od treh let, je treba opazovati, kako so postarana: ali so pravilno postarana ali že povsem oksidirana. Če gredo po zmerni poti staranja, ko žveplo počasi popušča in na dan prihaja stara grenčica (značilni firm), so to samo odlike starejšega vina. Ne da se pa vsega tega primerjati s svežino mlade modre frankinje, pravi Mastnak. Modra frankinja, ki smo jo poskušali tistega dne, letnika '90, je bila krasno načela svoj proces staranja in Mastnak je zatrdil, da bo še doživela svoje "boljše čase".

Dogovor o 41. TV kanalu

Republiška uprava za telekomunikacije je v začetku januarja sprejela sklep, da se 41. kanal na Trdinovem vrhu nameni za pokrivanje območja z regionalnim televizijskim programom in da se izda dovoljenje za uporabo tega kanala Televiziji Novo mesto d.o.o., ki je sedaj v fazi preoblikovanja v d.o.o. TV Trdinov vrh. V program naj bi se vključilo sedem občin Bele krajine, Dolenjske in Posavja tako, da bi o tem podpisale dogovor. Pogoj, da ta kanal dobijo, pa je, da dogovor podpišejo vse.

Po predlogu dogovora bi se vsa programska vprašanja reševala v programskem svetu TV Novo mesto, v katerem bi imela vsaka skupščina po enega predstavnika z enakopravnim glasom. V predlog je vključena tudi zahteva posavskih občin, naj imajo občine (podpisnice dogovora) v programskem svetu 70 % glasov, TV Trdinov vrh pa 30 %.

Predstavniki sevniške, krške in brežiške občine so projekt načelno podprli, vendar s pripombami:

- občine naj dobe vpogled tudi v poslovanje in gospodarjenje podjetja Trdinov vrh in pristopijo k družbi vsaj s simboličnim kapitalnim vložkom;
- zagotoviti je treba zadostno vidnost tega signala;
- ime programa za kanal 41 bi moralo biti dovolj razpoznavno in poudarjati sodelovanje treh regij v programu, kar bi prispevalo k promociji posavske regije;
- predlagani način financiranja informativnega in izobraževalnega programa, t.j. s sredstvi, pridobljenimi iz komercialnih oddaj, naj se vpiše tudi v vsebinsko zasnovo, občine pa o tem podpišejo pogodbo.

Krška in brežiška občinska skupščina bosta o predlogu dogovora sklepali 4. februarja.

NOVOSTI V DEJAVNOSTI VETERINARSKÉ POSTAJE BRESTANICA

Umetno osemenjevanje svinj

Zakaj uporaba umetnega osemenjevanja (UO) pri prašičih?

1. To nam zagotavlja dobro zdravstveno varstvo. V primerjavi z rejo in uporabo plemenskih merjascev UO zmanjšuje nevarnost vnosa in prenosa boleznih ter omogoča uveljavljanje novih genetskih osnov v nacionalno strategijo reje prašičev.

2. Genetski napredek. Vsi rejci, ne glede na velikost reje, imajo dostop do visoko kakovostnih testiranih merjascev.

3. Zmanjševanje neplodnosti in povečanje uspešnosti razmnoževanja. Redna kontrola kakovosti semen pravočasno odkrije slabo seme.

4. Uvoz in izvoz plemenjakov za uvajanje in poziviljanje genetskih linij in drugih ras.

5. Število potrebnih merjascev se občutno zmanjša, ali pa se sploh ne redijo.

6. Z UO se odpravijo problemi preobremenjenosti merjascev ob vrhuncu paritvene sezone (več plemenic na dan). Odpravljamo probleme prevelikih, pretežkih merjascev za mlade svoje ali premajhnih za stare. Možna je tudi večkratna osemenitev v času gonjenja in tudi semenitve z dvema ali več različnimi plemenjaki. Ugodno je tudi to, da ni treba nalagati in prevažati svinje k merjascu. Merjasci mesnih pasem so manj primerni za rejo na prostem. UO je tu še posebej uporabno. Izognemo

se vplivom poletne vročine na merjasce (slab libido in nekakovostno seme).

Kaj zavira umetno osemenjevanje svinj:

- slaba organizacija,
- cena,
- pomanjkanje tradicije.

Uspešnost enkratne osemenitve je vsaj 75-odstotna, če pa je svinja osemenjena večkrat (dvakrat) v času pojatve, je odstotek še dosti višji. Svinja se goni dva do tri dni, jajčeca pa se sprostijo okrog 46 ur po začetku gonjenja in je to najprimernejši čas za osemenitev.

Na Veterinarski postaji Brestanica bomo s 1. februarjem 1993 pričeli umetno osemenjevanje svinj. Vse informacije v zvezi s tem dobite na tel. 79-116, na sedežu ali v Centru za obveščanje, tel. 985.

Naročila za tekoči dan sprejemamo do 8. ure zjutraj, za naslednji dan pa do 14. ure.

Cena osemenjevanja svinj bo 2.300 SIT, z enakim paketom uslug kot pri govedu. Na voljo so pasme: nemški landrace, švedski landrace, yorkshire (velika bela), kasneje pa bosta še domača krškopoljska in durc.

PRIHRANITE SI ČAS IN DELO, IZKORISTITE VISOKO KAKOVOSTNO SEME SELEKCIONIRANIH ŽIVALI, POKLIČITE NAS IN PREPRIČAJTE SE!

Veterinarska postaja Brestanica

M-AGROKOMBINAT KRŠKO Sektor za trženje

UGODNA PONUDBA

Sadje in zelenjava

Čebula	37,00 SIT/kg
Krompir Dezire	30,00 SIT/kg
Pomaranče	80,00 SIT/kg
Jabolka I. kl.	60,00 SIT/kg
- sorte: jonagold, gloster, elstar	
Jabolka II. kl. (sorte kot pri I. kl.)	30,00 SIT/kg

Ponujeno sadje in zelenjavo lahko kupite vsak delovni dan od 8. do 15.30 ure v prodajnem kiosku PE Zadruga v Žadovinku.

Prašiči za zakol in svinjske polovice

Vsak petek od 10. do 12. ure lahko kupite na farmi Pristava prašiče za zakol po ceni 210 SIT/kg in v vseh mesnicah lahko naročite svinjske polovice po ceni 301,50 SIT/kg.

Rabljena kmetijska mehanizacija

Prikolica Zmaj	60.934,00 SIT
Prikolica dvoosna	60.934,00 SIT
Puhalnik Vulkan	7.812,00 SIT
Plug, štiribrazdni	15.233,00 SIT
Kombajn Z 161 RN	835.884,00 SIT
Kombajn 162 s kabino	1.044.855,00 SIT
Puhalnik za čiščenje snega	0.678,00 SIT
Planirna deska	38.698,00 SIT
Kardan,	10.080,00 SIT
garnitura (izkopalnik, osipalnik in okopalnik	30.958,00 SIT
Travniške brane - nove	22.133,00 SIT
Kovinsko kolo - samo	17.140,00 SIT
Škopilnica Tomo Vinkovič	27.641,00 SIT
Izkopalnik krompirja	35.135,00 SIT
Predsetvenik Breko	23.842,00 SIT
Silorez SIP RN 60, nov	36.855,00 SIT
Kosilnica BCS	187.110,00 SIT
Alfa laval, dvoredni silokombajn 663	68.208,00 SIT
Koruzna sejalnica	42.506,00 SIT
Lopatari SCT	42.506,00 SIT

Rabljeno opremo si lahko ogledate vsak delovni dan od 7. do 15. ure v PE Storitve v Žadovinku. Informacije na tel. št. 31-914.

Vodja sektorja za trženje:
Stane Tomazin, dipl. ing. agr.

KMETIJSKI NASVETI

Spremljajmo finančno stanje kmetije in utemeljeno načrtujmo investicije

Današnji naslov je povzetek dobrega gospodarjenja. Minili so časi, ko je kmet gospodaril po občutku, nove tržne razmere bodo zahtevale dobro finančno poznavanje kmetije. Za takšno poznavanje pa je nujno potrebno tekoče vodenje izdatkov in prihodkov. Finančno leto traja od 1. 1. do 31. 12. in sedaj je torej zadnji čas za nastavitve ustreznih evidenc, na podlagi katerih bomo ob koncu leta lahko ocenili našo uspešnost. Poleg tega nam urejeno knjigovodstvo omogoča preglednost in zanesljivost pri poslovnih odločitvah.

Znanih je več načinov knjigovodstva, vendar je za slovenske kmetije najprimernejši način vodenja prihodkov in odhodkov. Ta sistem je pregleden in zahteva relativno malo dela. Vsekakor pa zahteva tekoče (vsakodnevno) zapisovanje izdatkov in prihodkov.

Kako se lotiti stvari?

Ker ni vseeno, ali začnemo leto s prihranki ali s praznimi žepi, moramo najprej ugotoviti začetno stanje. Zajamemo vse zaloge reproduktivnega materiala (t.j. mineralna gnojila, močna krmila, zaščitna sredstva, goriivo, seme...) in tudi neprodane izdelke, kamor prištejemo tudi živino za svojo kmetijo (telice, pitanci, tekači...). Popišemo tudi gospodarske objekte in stroje ter ocenimo njihovo vrednost; ne upoštevamo pa zasebne premoženja (avto, stanovanjska hiša...).

Popis stanja opravimo v poseben zvezek, ki ga namenimo za to in kamor bomo kasneje tudi vpisovali tekoče prihodke in odhodke.

Za lažje zapisovanje med letom priporočamo, da si uredite poseben kotichek v hiši, kjer boste hranili in redno vodili svoje knjigovodstvo. Zadošča že poli-

ca v omari ali miza s predalom, pomembna je le vaša vestnost in natančnost. Poleg vodenja prihodkov in odhodkov si v posebni mapi tudi redno shranjujemo račune in druge pomembne listine.

Kaj si zapisujemo, je odvisno od tega, kaj nas zanima. Priporočamo posebej voditi podatke, ki so povezani s kmetovanjem; posebej evidenco gospodinj-skih prihodkov in odhodkov in v posebnem zvezku za spremljanje investicij še stroške za investicijsko vzdrževanje ter naložbe.

Vpisujemo tako gotovinske kot tudi negotovinske prilive in odlive. Če smo pri zapisovanju natančni, si bomo ob koncu vsakega meseca lahko izračunali finančno bilanco (profit ali izgubo), ki jo nato prenesemo v naslednji mesec, tako da imamo ob koncu leta pregled nad našim poslovanjem skozi celo leto.

Tudi pri nas je vedno več kmetov, ki vodijo finančno evidenco kmetije. Gotovo je koristno vedeti, koliko smo med letom porabili npr. za nakup goriiva, za mineralna gnojila, za elektriko, za seme, za močno krmo ipd.

DRUŠTVO KMETIC KRŠKO

vabi na občni zbor,

ki bo v torek, 9. februarja 1993 ob 9. uri v sejni sobi A občine Krško.

Na zboru bomo predstavili lanski in letošnji program in vse ostale informacije o delovanju društva. Po predstavitvi programa pa bo zdravnica iz zdravilišča Strunjan predavala na temo **REVMATOLOŠKA BOLEENJA**. Zato še enkrat vabim članice, da se zbora udeležite v čim večjem številu, in tudi vse tiste, ki vas zanima organizacija našega delovanja.

OBVESTILO za vse članice Društva kmetič Krško in tudi za tiste, ki bi se želele včlaniti v naše društvo

Predavanja in tečaji

1) V sredo, 27. 1. 1993, bo predavanje **VRTNINE V KOLOBARJU** ob 9. uri v sejni sobi A občine Krško. Predavala bo Greta Avguštin, dipl. ing.

2) V četrtek, 4. 2. 1993, bo tečaj **IZDELAVA SIRA IN JOGURTA**. Začel se bo ob 16. uri v Osnovni šoli na Vidmu. Prijavite se čim prej, število je omejeno. Tečaj bo vodil g. Janez Čebašek iz Mlekarne Kranj.

3) V ponedeljek, 15. 2. 1993,

bo predavanje **NAČINI SODOBNE PREHRANE** ob 9. uri v sejni sobi A občine Krško. Predavala bo ga. Helena M.

4) V torek, 9. 3. 1993, bo tečaj z naslovom **PRIPRAVA RAZNIH SOLAT** ob 16. uri v Osnovni šoli na Vidmu. Vodila ga bo ga. Mrzlikar. Prijavite se, saj je tema zelo zanimiva.

Svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: Branka Radej-Koren

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA KRŠKO OBVEŠČA VSE KMETE, DA SMO SE PRESELILI NA NOVO LOKACIJO NA CESTI KRŠKIH ŽRTEV 30 (BIVŠA ZEMLJIŠKA SKUPNOST). TELEFONSKA ŠTEVILKA OSTAJA ISTA - 0608/22-352.

Kmetijska svetovalna služba Krško

In končno, kar je najvažnejše: le na osnovi finančne analize boste lahko ugotovili, kje so na vaši kmetiji še rezerve in kje trošite preveč.

Morda boste rekli: "Kje pa ima kmet čas še za papirje?" Poglejmo si kratek poenostavljen izračun!

Kmetje delate praviloma 365 dni na leto po 10 ur na dan, to znese 3650 ur letno. Za vodenje finančne evidence potrebujete 20 minut dnevno in še eno uro vsak mesec za obračun. To zne-

se skupaj 132 ur letno, kar pa predstavlja le 3,6 % vašega celoletnega dela.

Ali ste pripravljeni potrošiti dobre tri minute od stotih minut vašega dela za vaš natančen vpogled v stanje vaše kmetije?

Natančnejše informacije o vodenju knjigovodstva in tudi obrazce lahko najdete v letošnjem Kmetijskem priročniku. Za pomoč pa se lahko obrnete tudi na našo Svetovalno službo.

Kmetijska svetovalna služba Krško: Viktor KOŽAR, dipl. kmet. inž.

Izobraževalni program

Kmetijska svetovalna služba iz Sevnice bo v jesensko-spomladanskem času pripravila še naslednja predavanja:

I. ŽIVINOREJA

A. Govedoreja

1. Uporaba mineralno-vitaminskih mešanic v prehrani govedu: januarja, februarja - v Sevnici, Trzišču, Šentjanžu, Studencu. Predavatelj: B. Bernik.

2. Obrezovanje parkljev: januarja - v Sevnici, Šentjanžu, Trzišču, Studencu, na Bučki. Predaval bo diplomirani veterinar, ime bomo sporočili naknadno.

3. Kako do selekcijskega napredka v govedoreji: februarja - v Sevnici. Predavatelj bo iz VVZ Celje.

4. Vzdrževanje molzne opreme: marca - po izbranih zbiralnicah. Predavatelj: LM.

B. Prašičereja

1. Zdravstveno varstvo: 3. februarja - v Sevnici. Predaval bo dr. Colarič.

C. Kozjereja

1. Zdravstveno varstvo koz: februarja - v Sevnici. Predaval bo dr. Maver.

2. Prehrana - osnovne pozimi, poleti: februarja - v Sevnici. Ime predavatelja bomo sporočili naknadno.

3. Higijensko pridobivanje mleka in predelava: februarja, marca - v Sevnici. Predavatelj: MI, BF.

4. Selekcija in reprodukcija: februarja, marca - v Sevnici. Predavatelj bo z Biotehnične fakultete.

Č. Konjereja

1. Prehrana in zdravstveno varstvo: februarja - v Sevnici. Predaval bo g. Staroveški.

II. POLJEDELSTVO

1. Zatiranje na atrazine odpornih plevelov v koruzi: februarja, marca - v Sevnici. Predavatelj bo mag. M. Ciraj.

2. Katere sorte krompirja bomo pridelovali v letu 1993: februarja, marca - v Sevnici. Predavatelj bo iz Kmetijskega inštituta Slovenije.

IV. VINOGRADNIŠTVO

1. Nega vina, priprava za stekleničenje, nove sorte: februarja, predaval bo mag. Nemanič.

2. Prikaz rezi vinske trte na terenu: februarja, marca, predaval bo dipl. ing. Maljevič.

3. Dognojevanje in spomladanska zaščita: februarja, marca, predaval bo dipl. ing. Maljevič.

Dokončne datume bomo objavili na radiu Sevnica, tekoče informacije pa lahko dobite na Kmetijski svetovalni službi Sevnica, tel. (0608) 82-725.

Kmetijski zavod Ljubljana
Kmetijska svetovalna služba
Sevnica

MALI OGLASI

NAŠ GLAS

- skupščinske delegatske informacije
CKŽ 23, Krško

Kupon za brezplačen mali oglas

Naročam objavo malega oglasa (15 besed) v Našem glasu. Popolno besedilo oglasa je naslednje:

Podatki o naročniku, brez katerih oglasa ne bomo objavili:

Ime, priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Kraj, datum: _____

(Lastnoročni podpis) _____

Delo

AKVIZITERJI! Nudimo dober zaslužek - ok. 20.000 SIT na teden. Pokličite (0608) 81-631, vsak dan med 20. in 22. uro.

Kmetijstvo

SLIVOVKO - 200 litrov, ugodno prodam. Tel.: (0608) 33-498.

PRAŠIČA, 130 kg, prodam po zelo ugodni ceni. Marija Barbič, Gorica 5, 68273 Leskovec.

PRASICI, 110 kg, zelo ugodno prodam. Rafko Ogorevc, Sela 65, Dobova, tel.: (0608) 67-305.

PRAŠIČE, 40 in 130 kg, prodam. Ivan Tomše, Rigonce 15, Dobova.

PRAŠIČKE, bele, od 35 do 40 kg, ugodno prodam. Alojz Klemenčič, Mrtvice 9, tel.: (0608) 32-444.

Avtomobili

ZASTAVO 101, letnik 1988/89, 56.000 km, reg. do jan. '94, prodam za 5.300 DEM. Tel.: (0608) 64-482.

ZASTAVO 750, letnik 1980, reg. do 15. 7. '93, prodam za 700 DEM. Janez Sintič, Prušnja vas 8, Podbočje.

ZASTAVO 850, november 1984, reg. do novembra '93, prodam za 1.000 DEM. Tel.: (0608) 82-475, Sevnica.

ZASTAVO 850, letnik 1985, 52.000 km, reg. do 5. 2. '93, prodam za 1.300 DEM. Tel.: (068) 49-484.

KOMBI 850 AK, letnik 1986/87, 60.000 km, prodam za 2.600 DEM. Tel.: (0608) 68-105 ali -104, Slavko Omiček.

YUGO FLORIDA, letnik 1991, 26.000 km, reg. do 31. 1. '94, prodam za 8.200 DEM. Jože Šeppec, Rakovec 1, Kapele.

YUGO 45, letnik 1986, 5.800 km, reg. do 4. 8. '93, prodam za 3.000 DEM. Tel.: (0608) 32-718 (popoldne).

YUGO 55, letnik 1989, 34.000 km, reg. do januarja '94, prodam za 4.700 DEM. Željko Banič, Ravne 16, Raka.

LADO 1200, letnik 1977, generalno obnovljeno, reg. do decembra '93, prodam za 1.400 DEM. Tel.: (068) 24-957.

KADETT 1,6 D, letnik 1985, 100.000 km, reg. do oktobra '93, prodam za 11.000 DEM. Tel.: (0608) 68-468.

CITROEN GS, letnik 1980, 160.000 km, reg. do aprila '93, prodam za 2.300 DEM. Globoko 67, tel.: (0608) 69-426.

OLTCIT VISA, letnik 1991, 4.070 km, reg. do 7. 10. '92, prodam za 6.600 DEM. Tel.: (068) 85-928.

KADETT KARAVAN, letnik 1987, prodam. Janko Bojanič, Jurčičeva 8, Brežice, tel.: (0608) 65-590.

Oprema

PRALNI STROJ Gorenje 350 BH, star eno leto, prodam po

polovični ceni. Informacije po telefonu (0608) 21-110, int. 453.

PRALNI STROJ Gorenje, star 6 let, prodam. Informacije: Rajko Ledinek, Trebež 34, Artiče.

ČE ima kdo star, a nepokvarjen hladilnik in bi ga lahko odstopil ali prodal po nizki ceni (za begunce), naj pokliče na tel. (0608) 21-210, int. 547.

OTROŠKI VOZIČEK, italijanski, starejše izdelave (5 let), mrežo in dežnik ugodno prodam za 5.000 SIT. Katja Ganc, tel.: (0608) 31-728 (popoldne).

Jože Novak